

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>Menettelyjen määräajat

Yksityisoikeuden alalla ennen siirtymäkauden päättymistä meneillään olevat menettelyt ja vireille pannut oikeudenkäynnit jatkuvat EU:n lainsäädännön mukaisesti. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa yhteisesti sovitun mukaisesti Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot säilytetään Euroopan oikeusportaalissa vuoden 2022 loppuun.

Menettelyjen määräajat

Gibraltar

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tärkeimmät määräaikatyypit ovat seuraavat:

Kanteeseen vastaamisen määräaika – Vastaanottaessaan kannekirjelmän (*claim form*) tai yksityiskohtaiset vaatimukset (*particulars of claim*) siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaajalla on 14 päivää aikaa vastata kanteeseen tai ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon. Kun vastaaja on ilmoittanut vastaanottaneensa tiedoksiannon, sillä on 14 päivää aikaa valmistella vastaus. Tämä tarkoittaa sitä, että vastaajalla voi olla jopa 28 päivää aikaa vastata kanteeseen, mutta jos se ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on saanut yksityiskohtaiset vaatimukset, vastaajalla on vain 15 päivää aikaa vastata kanteeseen.

Tuomion täytäntöönpanon määräaika – Vuoden 1960 vanhentumislain (*Limitation Act 1960*) 4 §:n 4 momentin mukaisesti tuomioon ei voi hakea muutosta sen jälkeen, kun tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisesta on kulunut 12 vuotta.

Vanhentumisajat – Yleensä kuuden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan

sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentin a kohta) peräkkäisiin varkauksiin ja varastettujen esineiden (*converted goods*) omistusoikeuden menettämiseen liittyvien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 11 §)

lain nojalla takaisin perittäviä määriä koskevien kanteiden määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentin d kohta)

Muiden asiatyypin vanhentumisajat vaihtelevat. Esimerkiksi

erityisiin kanteisiin (esimerkiksi erikoisalojen lainoihin, kuten asuntolainoihin) sovelletaan 12 vuoden määräaika (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 3 momentti).

henkilövahingoista nostettaviin kanteisiin sovelletaan kolmen vuoden määräaika (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Siviiliprosessia koskevan lain (*Civil Procedure Rules*) 2.8–2.10 osassa käsitellään määräaikojen laskemista koskevien sääntöjen soveltamista ja tulkintaa.

Lauantain ja sunnuntain lisäksi Gibraltarilla vapaapäiviä ovat seuraavat yleiset vapaapäivät:

Uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

Pitkäperjantai: pääsiäistä edeltävä perjantai

Pääsiäismaanantai: pääsiäisen jälkeinen maanantai

Workers Memorial Day: 28. huhtikuuta

May Day: 1. toukokuuta

Spring Bank Holiday: toukokuun viimeinen maanantai

Kuningattaren syntymäpäivä: kesäkuun 2. tai 3. maanantai

Summer Bank Holiday: elokuun viimeinen maanantai

Kansallispäivä: 10. syyskuuta

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

Jos joulupäivä, tapaninpäivä, uudenvuodenpäivä tai kansallispäivä osuu viikonloppuun, seuraavasta arkipäivästä tulee vapaapäivä. Jos esimerkiksi 25. ja 26. joulukuuta ovat lauantai ja sunnuntai, maanantai ja tiistai ovat vapaapäiviä. Lisäksi tuomioistuimet voivat lopettaa toimintansa joulun ja uuden vuoden välisenä aikana.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Limitation Act 1960 – Laissa säädetään useita menettelyn aloittamista koskevia määräaikoja ja asetetaan muita määräaikoja, joiden puitteissa esimerkiksi tuomio on pantava täytäntöön tai osapuolten on toteutettava muita toimia. Lisätietoja annetaan kysymykseen 1 annetussa vastauksessa.

Civil Procedure Rules – Englannin ja Walesin siviilituomioistuimia koskevat menettelysäännöt, joihin sisältyy eri toimia koskevia määräaikoja (ja joita sovelletaan Gibraltarisiin).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Se päivä, josta määräaika lasketaan alkavaksi, on yleensä asianomaisen tapahtuman päivämäärä. Esimerkiksi kanteeseen vastaamisen 14 päivän mittainen määräaika alkaa siitä päivästä, jona kannekirjelmä tai yksityiskohtaiset vaatimukset siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaanotetaan (riippuu asianmukaista tiedoksiantoa koskevista säännöistä – ks. jäljempänä). Lisäksi tuomion täytäntöönpanon 12 vuoden määräaika alkaa siitä päivästä, jona tuomiosta tuli täytäntöönpanokelpoinen.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Gibraltarilla asiakirjat annetaan tiedoksi yleensä henkilökohtaisesti. Siinä tapauksessa, että tiedoksianto tapahtuu kirjattuna lähetyksenä, tulkintaa ja yleisiä lausekkeita koskevan lain (*Interpretation and General Clauses Act*) 8 §:ssä säädetään, että tiedoksianto katsotaan suoritetuksi ”ajankohtana, jona postin kirje tavanomaisesti toimittaisiin”.

Lisätietoja muiden kuin henkilökohtaisten tiedoksiantotapojen tiedoksiantopäivämääristä on siviiliprosessisääntöjen 6 osassa. Näitä tapoja ovat muun muassa asiakirjojen vaihto, asiakirjan toimittaminen tai jättäminen sallittuun osoitteeseen sekä faksilla tai muilla sähköisillä menetelmillä lähettäminen.

Kun asiakirja annetaan tiedoksi henkilökohtaisesti, se katsotaan tiedoksi annetuksi seuraavana työpäivänä, jos se on annettu työpäivänä kello 17.00 jälkeen tai milloin tahansa lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä.

6 Kun määräajan kuluminen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika ilmoitetaan päivien lukumääränä, se lasketaan kokonaisina päivinä. Kokonaisten päivien lukumäärää laskettaessa määräaikaan kuuluvaksi ei lasketa sitä päivää, jona määräaika alkaa, ja jos määräajan on määritelty päättyvän johonkin tapahtumaan, sitä päivää jona tapahtuma ilmenee. Esimerkkejä siitä, miten nämä päivät lasketaan, on siviiliprosessisääntöjen 2 osassa.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun tuomioistuimien antaa tuomion, määräyksen tai ohjeen, jossa asetetaan määräaika jonkin toimen toteuttamiselle, viimeinen sallittu päivä toimen toteuttamiselle on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan kalenteripäivän ja kellonajan muodossa. Jos päiväys, johon mennessä toimi on toteutettava, on kirjattu mihin tahansa asiakirjaan, päiväys on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava kalenteripäivänä.

Esimerkiksi jos henkilölle annetaan tiedoksi asiakirja 4. huhtikuuta ja häntä pyydetään vastaamaan siihen 14 päivän kuluessa tiedoksiannosta, hänen on vastattava ennen huhtikuun 18. päivää.

Jos määräaika on alle viisi päivää, lauantaita, sunnuntaita ja yleisiä vapaapäiviä ei oteta huomioon.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kun sana 'kuukausi' esiintyy missä tahansa tuomioissa, päätöksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa, sillä tarkoitetaan kalenterikuukautta.

Kun määräaika ilmaistaan vuosina, sovelletaan vastaavasti siviiliprosessisääntöjen 2.10 osaa, vaikka asiasta ei ole mitään nimenomaista sääntöä. Näin ollen, jos missä tahansa tuomioissa, määräyksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa käytetään sanaa 'vuosi', sillä tarkoitetaan kalenterivuotta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräajan päättyminen on määritelty viittaamalla tapahtumaan, sitä päivää, jona tapahtuma ilmenee, ei lasketa määräaikaan kuuluvaksi. Ks. myös vastaus kysymykseen 6.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kun siviiliprosessisäännöissä, menettelyohjeissa, tuomioissa tai tuomioistuimen määräyksessä oleva määräaika, jonka aikana toimi on suoritettava tuomioistuimen kansliassa, päätty sellaisena päivänä, jona kanslia on suljettu, toimi katsotaan suoritetuksi määräajassa, kun se suoritetaan seuraavana kanslian aukiolopäivänä. Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Jos kannekirjelmä annetaan tiedoksi ulkomailla, sovelletaan erityissääntöjä. Jos esimerkiksi asiakirja annetaan tiedoksi EU:n jäsenvaltiossa tai oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksi ulkomailla siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan vuoden 1965 Haagin yleissopimuksen osapuolena olevassa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 21 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 21 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 35 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos tiedoksianto suoritetaan vuoden 1965 Haagin yleissopimuksen osapuolena olevan valtion muulla alueella, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 31 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 31 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 45 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Lisätietoja on siviiliprosessisääntöjen 6 osassa.

Siinä tapauksessa, että tiedoksianto suoritetaan muussa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen tai kanteeseen vastaamisen määräaika on esitetty siviiliprosessisääntöjen menettelyohjeessa 6B olevassa taulukossa, ja se alkaa yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, määräaika on taulukossa ilmoitettujen päivien lukumäärä ja 14 lisäpäivää laskettuna yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioon voi hakea muutosta 14 päivän kuluessa. Jos tietyn elimen tekemään päätökseen voi hakea tuomioistuimessa muutosta, määräaika sen tekemiseen on kolme kuukautta, jollei sovellettavassa laissa muuta säädetä (vaikkakin tällaiset muutoshakemukset on joka tapauksessa tehtävä nopeasti).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletulua varten?

Jos kantaja katsoo, että on olemassa poikkeuksellisia syitä, hän voi pyytää tuomioistuinta tekemään ratkaisun välittömästi ja ilman asiakirjojen tiedoksiantoa vastaajalle (yksipuolinen menettely). Jos tuomioistuin antaa määräyksen yksipuolisessa menettelyssä, kantajalle määrätään uusi istuntopäivä. Vastaajalla on oikeus osallistua istuntoon, jotta tuomari voi kuulla molempia asianosaisia ennen mahdollisen uuden määräyksen antamista.

Vuoden 1960 vanhentumislaissa säädetään muista määräajan pidentämismahdollisuuksista. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää esimerkiksi sen vuoksi, että hakija on toimintarajoitteinen (vanhentumislain 28 §).

Jollei siviiliprosessisäännöissä tai menettelyohjeessa toisin säädetä tai tuomioistuin toisin määrää, säännössä tai tuomioistuimessa asetettua määräaika, jonka aikana henkilön on suoritettava toimi, voidaan muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella. Tuomareilla on lisäksi laajat valtuudet muuttaa asioiden käsittelyn määräaikoja.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei. Osapuoli ei menetä tällaista oikeutta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei määräajassa vastaa kanteeseen tai ilmoita vastaanottaneensa sitä, kantaja voi pyytää yksipuolista tuomiota. Vastaaja voi kuitenkin pyytää tuomioistuinta kumoamaan tuomion.

Myös muita asian käsittelyyn liittyviä seuraamuksia voidaan käyttää. Jos asianosaisen on esimerkiksi toimitettava asiantuntijanlausunto tietyssä ajassa eikä määräaika noudateta, tuomioistuin voi määrätä, että kyseistä lausuntoa ei voida ottaa vastaan.

Tuomioistuin voi myös määrätä seuraamuksia esimerkiksi oikeuden halventamisesta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Veloitteensa laiminlyöneet osapuolet voivat pyytää tuomioistuimelta määräajan pidentämistä. Jos määräajan ylittäminen on johtanut yksipuolisen tuomion antamiseen, tuomioon voidaan hakea muutosta tai voidaan pyytää sen kumoamista.

Päivitetty viimeksi: 04/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.